

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Gf.I.30.431/2014/4. szám

A Szegedi Ítéltábla a dr. Szabó Gyula ügyvéd által képviselt **felperes neve (címe)** hrsz. alatti székhelyű felperesnek - a dr. Séllei Ilona ügyvéd által képviselt **I.rendű alperes neve (címe)** szám alatti lakos I. rendű, és **II.rendű alperes neve (címe)** szám alatti lakos II. rendű alperesek ellen vételár megfizetése iránt indított perében a Szolnoki Törvényszék 2014. július 7. napján kelt 8.G.20.496/2012/34. sorszámu ítélete ellen az I.-II. rendű alperesek részéről 37. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét azzal hagyja helyben, hogy az I. és II. rendű alperesek a marasztalási összeg után megállapított késedelmi kamatot legfeljebb a ...-i Törvényszék előtt Fpk.... szám alatt folyó felszámolási eljárásban a felszámolási zárómérleg elkészítésének napjáig kötelesek megfizetni.

Kötelezi az I. és II. rendű alpereseket, 15 nap alatt egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 200.000,- (Kettőszázezer) forint másodfokú eljárási költséget, és az államnak - külön felhívásra - 1.301.200,- (Egymillió-háromszázegyezer-kettőszáz) forint le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

A felperes (korábbi nevén **(E)** Zrt.), valamint a **(T)** Kft. között szállítási keretszerződés jött létre, melyben a felperes baromfi takarmányok és állategészségügyi termékek értékesítésére és szállítására vállalt kötelezettséget. Ebben rögzítették, hogy minőségi kifogás esetén a baromfitartó köteles 24 órán belül írásbeli értesítést küldeni a területileg illetékes baromfi értékesítő tanácsadónak annak érdekében, hogy a felperesnek lehetősége legyen a baromfitartóval együtt a kifogásolt terméket és annak következményeit, úgy mint a megbetegedés vagy elhullás körülményeit, a tartástechnológiát, az állategészségügyi helyzetet, a gyártáshoz felhasznált egyéb alapanyagokat megvizsgálni. Ilyen esetre meghatározták a további eljárási rendet is: a felek képviselői bontatlan csomagolásból közösen minden esetben 3 db 1-1 kg-os mintát vesznek, a lezárt mintavételezési zacskókon feltüntetve a gyártott termék pontos adatait. Ezekből a felperes kettőt őriz meg, egyet vizsgálat céljából olaszországi laboratóriumba küld. A felek hivatalos vizsgálati mintának a szállítmánnyal egyidőben küldött mintát tekintik. Ha az olaszországi laboratóriumi vizsgálati eredményt a baromfitartó nem fogadja el, úgy a korábbiakban egyidejűleg vett minta felhasználásával közösen, hatósági jogkörrel rendelkező laboratóriumtól kérnek vizsgálatot. Az elvégzendő vizsgálatokat is közösen határozzák meg, melyet rögzítenek a minőségi kifogásolás kivizsgálásáról szóló

jegyzőkönyv megjegyzés rovatában. A vizsgálat eredménye mindkét felet kötelezi. Meghatározták azt is, hogy a baromfitartónak kárigénye bejelentésére a laboratóriumi eredmények a felperes kutatásfejlesztési- és minőségbiztosítási igazgatójának írásbeli közlését követően - a tájékoztatás kézhezvételétől számított - 15 naptári nap áll rendelkezésére. Amennyiben ez alatt kárigényt nem nyújt be, úgy tekintik, hogy az adott minőségi kifogásolási ügyben kárigénnyel nem kíván élni. Az esetleges kárigény elbírálása érdekében előírták, hogy a baromfitartó „mindenre kiterjedő, a birtokában lévő valamennyi tény, adatot, úgy mint bizonylatot, igazolást, vizsgálati eredményeket (laboratóriumi, állatorvosi)" köteles azok kézhezvételétől számított 8 naptári napon belül a felperes részére átadni. A felperes egyúttal kijelentette, a szavatossági időn túli, lejárt termékekre vonatkozó minőségi kifogást nem fogad el, ilyen készítményeket nem vesz vissza. A baromfitartó pedig elismerte, esetleges minőségi kifogásolása nem jogosítja fel arra, hogy fizetési kötelezettségének határidőben ne tegyen eleget, ahogy tudomásul vette azt is, hogy a minőségi kifogásolás elbírálása külön eljárás keretében történik a fent ismertetettek szerint.

A peres felek között 2011. március 23-án szerződés jött létre, melyben az alperesek készfizető kezességet vállaltak a szállítási keretszerződés alapján keletkező tőketartozás, késedelmi kamat és az esetlegesen felmerülő járulékok megfizetéséért maximum 25 millió forint összegben. Elismerték, hogy tisztában vannak a kezességi feltételekkel, ennek tudatában vállalták azt.

A (T) Kft. megrendelése alapján a felperes 2011. május 16. és június 24. között 16.487.164,- forint értékben szállított termékeket.

Az I. rendű alperes 2011. május végén vagy július elején telefonon minőségi kifogást jelentett be, melynek kivizsgálásáról 2011. július 5-én jegyzőkönyvet vettek fel, és takarmányvizsgálatot végeztek a **(típus neve)** típusú indító takarmánnyal kapcsolatban. A termékkel kapcsolatos kifogás a teljes beltartalom (T2), dontoxin, sav és peroxid szám volt. A tapasztalt tünet szerint az állomány súlygyarapodása a nagyobb mértékű takarmányfogyasztás ellenére alacsony volt, melynek okaként a vevő azt valószínűsítette, hogy az indító takarmány sertészsírt és napraforgót tartalmazott. A központi laboratórium elvégezte a termék laboratóriumi vizsgálatát, melynek eredményéről a felperes kutatásfejlesztési és minőségbiztosítási igazgatója 2011 augusztusában tájékoztatta az I. rendű alperest. Ebben rögzítette, a takarmány megfelelt a hatályban lévő takarmánytörvénynek, így a jelzett probléma és a kiszállított takarmány között okozati összefüggés nincs. Egyúttal felhívta a figyelmét, amennyiben olyan újabb bizonyítékok kerülnek birtokába, amelyekkel igazolható, hogy a takarmány kárt okoz, úgy azt a kézhezvételtől számított 15 napon belül jeleznie kell, ellenkező esetben a vizsgálati eredményt és a takarmányvizsgálati eredményközlésben foglaltakat elfogadottnak tekinti.

Ezt követően a felek 2011. október 7-én személyesen tárgyaltak, melynek során 3 vizsgálati eredményközlés került a felpereshez. Azt áttanulmányozva álláspontja továbbra is az volt, hogy a kiszállított takarmány és a jelzett probléma között okozati összefüggés nincs. Rögzítette ugyanakkor, hogy a vevő teljes tartozása 18.298.430,- forint, egyúttal ismét tájékoztatta a kárbejelentés korábban már ismertetett menetéről.

A felperes 2011. október 24-én szólította fel az alpereseket a vevő tartozásának megfizetésére készfizető kezességvállalásuk alapján.

A felperes módosított keresetében 16.265.005,- forint és járulékai megfizetésére kérte az alperesek egyetemleges kötelezését a Ptk. 272. § (1) bekezdésére és 274. § (2) bekezdésére hivatkozással.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték. Nem vitatták a követelés jogalapját és összegét, azonban beszámítási kifogást terjesztettek elő. Indokolásukban előadták, hogy 2009-2011. években 8-10%-os elhullás volt tapasztalható az állományban, ezzel mindösszesen 31.688.793,- forint káruk keletkezett. A kár bekövetkeztének okát abban látták, hogy az indítótáp sertészsírt és napraforgódarát tartalmazott. Utaltak arra, hogy a takarmány beltartalmára vonatkozó minőségi

kifogásukat határidőben, 2011. június 15-én megtették, a vizsgálati eredmény pedig alátámasztotta az indítótakarmány összetételének hibáját. Kiemelték, hogy az magas arányban tartalmazott dontoxint is. Véleményük az volt, a szerződésben a kifogás bejelentésére előírtak elmulasztása nem zárhatja ki a megrendelő kártérítési igényérvényesítését, ahogy nem korlátozhatja a kezesek e jogát sem.

A felperes a beszámítási kifogás elutasítását kérte. Hangsúlyozta, a beszámítás alapjául szolgáló minőségi reklamáció az alperesek részéről nem érkezett. A **(T)** Kft. a termelési ciklus végén jelezte, hogy állománya nem gyarapszik megfelelően, ezt követően került sor laboratóriumi vizsgálatra, mely nem igazolta a megrendelő aggályait. Hangsúlyozta, a beszámítási kifogás alátámasztására az alperesek kimutatást, számítást nem bocsátottak rendelkezésre, állításukat nem bizonyították. Utalt továbbá arra, hogy a megrendelő társaság 2011 májusa és júliusa között adott le rendeléseket, így - értelemszerűen - a 2011. március 9., 19., április 29. és június 2-i elhullási jegyzőkönyvekben rögzítettek e szállítmányok esetleges hibáival nem állhatnak összefüggésben.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alpereseket 16.265.005,- forint és ennek részösszegeként megállapított tartamú és mértékű kamatai egyetemleges megfizetésére. Indokolásában kifejtette, a készfizető kezességvállalásról szóló szerződés egyértelműen rögzítette a kezesek kötelezettségét, akik tisztában voltak annak feltételeivel, valamint azzal, hogy a **(T)** Kft. bármilyen okból történő nemteljesítése esetén fizetési kötelezettségük keletkezik a felperes felé 25 millió forint erejéig. Utalt arra, az alperesek a követelésnek sem a jogalapját, sem az összegszerűségét nem vitatták. A Ptk. 272. § (1) bekezdésére, 274. § (2) bekezdésére, 296. § (1) bekezdésére, továbbá 273. § (1) bekezdésére hivatkozással kifejtette, a felek a szállítási megállapodásban részletesen szabályozták a minőségi kifogás benyújtásának módját és határidejét, valamint elmulasztásának jogkövetkezményit. Ugyan nem határozták meg a 24 órás határidő kezdő időpontját, azonban ez a szerződés további rendelkezéseiből egyértelműen kitűnik, mert arra szolgál, hogy a szállítónak lehetősége legyen a baromfitartóval együtt a kifogásolt terméket, a hiba következményeit megvizsgálni, azaz a 24 órás bejelentési határidőt nyilvánvalóan a megbetegedések, az esetleges elhullások, vagy a minőségi kifogás más módon történő észlelésétől kell számítani. Kiemelte, azt az alperesek sem állították, hogy a 2009-re és 2010-re vonatkozó beszámítási kifogásukkal összefüggésben betartották volna a szállítási szerződésben meghatározott határidőket és azt sem, hogy ezzel összefüggésben minőségi kifogásuk lett volna. Álláspontja ezért az volt, a bejelentés elmulasztásával a **(T)** Kft. önmagát zárta el a minőségi kifogás szerződésben írt érvényesíthetőségének lehetőségétől, az alperesek, mint készfizető kezesek pedig ebben a perben a felperes esetleges hibás teljesítéséből származó kárát beszámítási kifogás útján nem érvényesíthetik. Az alperes által csatolt vizsgálati jegyzőkönyvekből megállapította, a **(T)** Kft. a 2011. március 9-én, 19-én, április 29-én és június 2-án észlelt megbetegedésekkel összefüggésben írásos minőségi kifogást a felpereshez nem küldött, minőségi kifogás kivizsgálásáról csak 2011. július 5-én készült írásbeli dokumentum és jegyzőkönyv. Mivel ennek eredményéről az I. rendű alperes 2011 augusztusában értesült, a kárigény benyújtására nyitvaálló 15 napos határidőt azonban a **(T)** Kft. elmulasztotta, a Ptk. 273. § (1) bekezdésére figyelemmel az alperesek igényérvényesítése is kizárt. Emiatt mellőzte az alperesek által indítványozott szakértői bizonyítás elrendelését, és a minőségi kifogás érdemi vizsgálatát.

Az ítélet ellen az alperesek terjesztettek elő fellebbezést elődlegetesen a beszámítási kifogásra tekintettel a kereset elutasítása, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése érdekében. Indokolásuk szerint 2011. évre vonatkozóan a felperessel folyamatos tárgyalásokat folytattak a minőségi kifogás tekintetében, melynek során az I. rendű alperes 2011. december 30-án juttatta el hozzá egyezségi ajánlatát. Véleményük az volt, a minőségi kifogást az elsőfokú bíróságnak

érdemben kellett volna vizsgálnia szakértői bizonyítás lefolytatásával. Részletezték továbbá a sertésszír és napraforgódara káros hatásait a naposcsibe állományra.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte annak helyes indokaira figyelemmel. Kifejtette, sem az alperesek, sem a (T) Kft. a szerződésben foglalt határidőn belül kártérítési követeléssel nem élt, jogalap hiányában pedig a beszámítási kifogás nem vizsgálható, mivel nincs érvényesíthető igény.

A fellebbezés **alaptalan**.

Az alperesek a per során a felperesi vételárkövetelést sem jogalapjában, sem összecszerűségében nem vitatták, azzal szemben kizárólag beszámítási kifogással éltek, így az ítéletátlának abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a készfizető kezes alperesek igénye alkalmas-e a beszámításra.

A kezességi szerződéssel (Ptk. 272. § (1) bekezdés) a kezes arra vállal kötelezettséget, hogy amennyiben a kötelezett nem teljesít, maga fog helyette a jogosultnak teljesíteni. A szerződés alanya a követelés jogosultja és a kezes. Megállapodásuk a követelés teljesítésére személyi biztosítékot teremt: a kezes saját vagyona terhére vállalja a főkötelezettség (az adós kötelezettsége) teljesítését a jogosult részére. A kezesség mindig járulékos jellegű, ami azt jelenti, hogy szorosan kapcsolódik a jogosult és a kötelezett között létrejött alapügylet, az abból keletkező, biztosított követelés teljesítéséhez. A főkötelezettség megszűnésével a kezesség is megszűnik.

A kezesség járulékos jellegéből eredő közös vonások mellett az egyszerű (sortartó) kezesség és a készfizető kezesség között lényegi különbség mutatkozik: az egyszerű kezes mindaddig megtagadhatja a teljesítést, amíg a követelés behajtható a kötelezettől és az olyan kezesektől, akik őt megelőzően, rá tekintet nélkül vállaltak kezességet, ezzel szemben a készfizető kezest a Ptk. 274. § (2) bekezdése alapján a sortartás kifogása nem illeti meg. Ez tartalmilag azt jelenti, hogy a követelés esedékessé válását, a szerződéses teljesítési határidő eredménytelen elteltét követően a jogosult közvetlenül érvényesítheti igényét a készfizető kezessel szemben akár önálló, akár a főkötelezettel együttes perlés útján. A készfizető kezességi szerződésnek tehát az a jellegzetessége, hogy a jogosult közvetlenül fordulhat követelésének érvényesítése érdekében a készfizető kezes ellen. Igényérvényesítésének nem feltétele, hogy a követelését a főkötelezettel szemben érvényesítse. A készfizető kezessel szemben történő igényérvényesítés továbbá független attól, hogy a főkötelezett ellen utóbb felszámolási eljárás indult, illetőleg hogy abban a jogosult a főkötelezettel szembeni igényét hitelezői igényként bejelentette-e (1/2010. (VII.30.) Polgári Jogegységi Határozat).

A Ptk. 270. § (1) bekezdése szerint a kezes kötelezettsége ahhoz a kötelezettséghez igazodik, amelyért kezességet vállalt; érvényesítheti azokat a kifogásokat, amelyeket a kötelezett érvényesíthet a jogosulttal szemben. Ez a rendelkezés azonban nem jogosítja fel a készfizető kezest arra, hogy a kötelezettnek a jogosulttal szemben egyéb jogviszonyból fennálló követeléséről rendelkezék, akár beszámítás útján. A követelés mint jog ugyanis az adós vagyonának a része. A Ptk. 274. § (1) bekezdése szerinti készfizető kezes nem élhet sortartási kifogással, azaz nem igényelheti, hogy a jogosult először a kötelezett vagyonából keressen kielégítést. Az alperesek, mint készfizető kezesek viszont a megrendelő társaság hibás teljesítésből eredő követelésének - a megrendelőnek a szállítóval szembeni tartozásába történő - beszámításával éppen ezt kívánják elérni. Miután a készfizető kezesek és az egyenes adós felelőssége egyetemleges, a készfizető kezesek az egyenes adóst (jelen esetben a megrendelőt) illető - következménykárok megtérítésére irányuló - követelést nem számíthatják be a helytállási kötelezettségük alapját képező nem vitatott vételártartozásba, különös tekintettel arra, hogy ilyen igényt a főkötelezett sosem érvényesített

(hasonlóan: EBH2000. 219. számú döntés).

Beszámítás hiányában ugyanakkor a felperes követelése, illetve az adós tartozása fennmarad, így fennmarad az alperesek készfizető kezesi kötelezettsége is.

A kártérítés meghatározóan a következménykárokat érinti, amikor a szolgáltatás hibájával okozati összefüggésben, de azon kívül keletkezik hátrány a jogosult vagyonában. Az alperesek a perben egyértelműen a felperes által szállított indítótáp összetételének hibája, szerződési célra való alkalmatlansága miatt, a megrendelőt ért következménykárokat érvényesítették (16. számú beadvány), melyre azonban - a kifejtettek szerint - kizárólag a **(T)** Kft. jogosult.

Az elsőfokú bíróságnak tehát a kezességi jogviszony kapcsán - ellentétben az alperesek fellebbezési érvelésével - érdemben nem kellett vizsgálnia, hogy a felperessel szerződést kötő **(T)** Kft. a 2009-2011. évi szállításokkal összefüggésben előterjesztett-e a szerződés rendelkezései szerinti minőségi kifogást, illetőleg megalapozott-e a kezeseknek a tápok minőségi hibájával okozott következménykárok megtérítésén alapuló beszámítási kifogása.

Az 1/2010. (VII. 30.) Polgári jogegységi határozat értelmében ugyanakkor az alperesekkel szembeni igényérvényesítésnek nem volt feltétele, hogy az egyenes adós ellen a peres eljárás megindulása (2012. május 21.) után indult felszámolási eljárásban (2012. augusztus 21.) a felperes igényét hitelezői igényként bejelentette-e.

A kezesség járulékos jellegű, a kezesi helytállás ahhoz a követeléshez igazodik, amelyért a kezességvállalás történt, tartalma és terjedelme a főkötelezettség mindenkor tartalmához és terjedelméhez igazodik (Ptk. 273. § (1) bekezdés). Mivel a Cstv. 35. § (2) bekezdésének b) pontja szerint az adóssal szembeni pénztartozások után az eredeti lejáratától a kiegyenlítésig vagy legfeljebb a felszámolási zárómérleg elkészítésének időpontjáig érvényesíthető késedelmi kamat, e korlát kimondása a kezesek marasztalása során is indokolt. Erre is figyelemmel az ítélet táblája az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdés alapján - részben eltérő indokolás mellett - azzal hagyta helyben, hogy az I. és II. rendű alperesek a marasztalási összeg után késedelmi kamatot legfeljebb a ...-i Törvényszék előtt Fpk.... ügyszámon folyó felszámolási eljárásban a felszámolási zárómérleg elkészítésének napjáig kötelesek megfizetni.

Az alperesek fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért az ítélet táblája a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes másodfokú eljárásban felmerült, jogi képviselétével összefüggő perköltésének viselésére, melynek mértékét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja, valamint (5) és (6) bekezdései alapján a kifejtett munkával arányosan, mérlegeléssel állapította meg.

Az alperesek a fellebbezés előterjesztése után személyes illetékeljegyzési jog kedvezményében részesültek, pervesztességük folytán ezért a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése és 15. § (1) bekezdése szerint kötelesek egyetemlegesen megfizetni a le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

S z e g e d , 2015. év március hó 13. napján.

Dr. Kiss Gabriella s.k.. Bánfalvi-Bottyán Csilla s.k.. Bálint Attila s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

táblabíró